

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง คำสรรพนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ภาษาไทยยั่งยืน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำสรรพนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงมาแล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวคำนามนั้นซ้ำอีก เช่น คำว่า ฉัน เรา ดิฉัน กระผม คุณ ท่าน ได้เท่า เขา มัน สิ่งใด ผู้ใด นี่ นั่น ใคร เป็นต้น

ตัวอย่าง

- คุณยายชอบแจกขนมให้เด็ก ๆ **คุณยาย**จึงเป็นที่รักของทุกคน
- **คุณยาย**ชอบแจกขนมให้เด็ก ๆ **ท่าน**จึงเป็นที่รักของทุกคน

จากตัวอย่างใช้สรรพนาม “ท่าน” แทน “คุณยาย” เพื่อไม่ต้องกล่าวคำว่า “คุณยาย” ซ้ำ

บุรุษสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึง (บุคคลที่ ๓) แบ่งเป็นชนิดย่อยได้ ๓ ชนิด คือ

สรรพนามบุรุษที่ ๑	สรรพนามบุรุษที่ ๒	สรรพนามบุรุษที่ ๓
ใช้แทนตัวผู้พูด เช่นผม ฉัน ดิฉัน กระผม ข้าพเจ้า เรา ข้าพระพุทธเจ้า อาตมา หม่อมฉัน เกล้า กระหม่อม	ใช้แทนผู้ฟัง หรือผู้ที่เรา พูดด้วย เช่น คุณ เธอ ใต้เท้า ท่าน ใต้ฝ่า ละอองธุลีพระบาท ฝ่า พระบาท พระคุณเจ้า	ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา มัน ท่าน พระองค์

นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

- ฉันชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด (ฉัน คือ สรรพนามบุรุษที่ ๑)
- วันนี้เธอจะไปขายของไหม (เธอ คือ สรรพนามบุรุษที่ ๒)
- พอใจไม่สบาย เขาจึงไม่ได้มาโรงเรียน (เขา คือ สรรพนามบุรุษที่ ๓)